

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio VI. De temporibus, seu fatalibus appellationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

pellari potest. *c. Directe. 39. b. c.* Neque enim hic talis ob contumaciam aliquam, quam nullam posuit, vel quæ per reditum ad Iudicem à quo, purgata fuit, ab iterata appellatione. si iterum graveur, repelli debet.

SECTIO VI.

De temporibus, seu fatalibus appellationum.

Fatalia dicuntur illa tempora, quibus elapsis facultas, quæ appellandi causa concessa est, intercidit & extinguitur: Talia fatalia sunt quatuor. Primum est tempus interponendæ appellationis. Secundum est tempus petendi & concedendi Apostolos. Tertium est, tempus presentandi, seu offerendi prædictos Apostolos Iudici ad quem. Quartum est tempus ad prosequendam & finiendam appellationem concessum. De primo fit

§. I.

De tempore interponendæ appellationis?

De jure antiquo appellandum fuerat in causa propria intra biduum; in causa aliena, seu procuratorio nomine intra triduum, à prolacione sententiæ numerandum: hodie tamen jure novo intra decem dies à die gravaminis illati etiam extrajudicialis, vel latæ sententiæ etiam interlocutoriæ utiliter appellabitur, utroque jure tempus hoc approbante, ad cavendam scilicet litem prolongationem, & litigantium damna *authen. hodie. junct. Gloss. Cod. h. t. c. Quod ad consultationem 15. de sentent. & re judi-*

cat. c. Significaverunt 36. junct. Gloss. V. intra 10. dies de testibus. Est autem hoc tempus decendii, intra quod fieri debet appellatio, in principio utile, in progressu tamen continuum, ita ut non incipiat currere, nisi à tempore scientiæ, postquam scilicet pars litigans scit sententiam contra se latam esse; vel postquam scivit, si extrajudicialis sit appellatio, gravamen in sui præjudicium illatum esse aut inferri: si verò cæpit currere, continuum erit usque ad idem punctum temporis, post 10. dies elapsos, à quo incepit, solemnes etiam ferias includendo, jure scilicet tempus interponendæ appellationis sic disponente, ut appellans deliberandi quidem tempus habeat, quod tamen nec nimis breve sit, nec nimis longum, cum etiam feriatis diebus appellare liceat, ut supra dictum.

§. II.

De Apostolis, & tempore illos presentandi ac presentandi.

Apostoli hoc loco dicuntur literæ dimissoriæ, quas Judex, à quo fuit appellatum, transmittit ad Iudicem, ad quem est appellatum, quibus testetur Titium v. g. à sententiâ à se lata appellasse. Sunt autem varæ Apostolorum seu litterarum dimissoriarum species: alii dicuntur dimissorii ad Iudicem ad quem directi, quibus appellatum ad illum, & admissa appellatio ei significatur; alii dicuntur reverentiales Apostoli, quibus significat Judex à quo, admissam à se appellationem, non ex justitiæ causa, sed ob reverentiam illius, ad quem appellatum est; alii dicuntur refutatorii, quibus significat Judex à quo, Iudici ad quem, quod à se admissa non fuerit appellatio, exprimendo

do causam etiam hujus non admissionis; alii dicuntur conventionales, quos pars adversa admittens appellationem dat parti appellanti, admittens appellationem sive in iudicio, quamvis Judex eam non admittat, sive extra iudicium; alii denique vocantur testimoniales, quando scilicet absente Judice coram Notario fit appellatio, ita ut de tali appellatione per hos Apostolos testetur Notarius &c.

Tenetur autem Judex à quo appellanti, & Apostolos petenti tradere, adeo quidem, ut si cum debita instantia, loco, & tempore congruo requisitus non tradat, sed in causa procedat, non valeat processus, & retractandus sit per Judicem appellationis, prout sumitur ex *c. Ut super 4. h. t. 6.* præsimitur enim malo animo processisse Judex à quo, si Apostolos negavit, nisi ultro appellationi renunciasset, qui appellavit. Peti autem debent & possunt ab appellante (sive à definitiva, sive ab interlocutoria, sive judicialiter, sive extra judicialiter appellatum fuerit) & exhiberi à Judice, à quo hi Apostoli hodie inter 30. dies (quos inter à die sententiæ latae & scientiæ habitæ connumerandos, si non petiverit appellans, censetur appellationi factæ renunciare, quæ est præsumptio juris & de jure) & peti debent ac dari expensis appellantis, prout communis praxis habet; & quidem instanter & sæpius (instanter & instantissime) vel uno contextu, vel interposito etiam actu extraneo successivè peti debent, uti habetur in *Clement. Quamvis 2. h. t. junctâ Glossâ V. uno contextu*, ita tamen ut ad accipiendos petitos Apostolos Judex à quo certum tempus præfigere possit, cum illius

sit ex causa prorogate aut archæ tempore à jure concessum, prout habetur *2. ff. de re judic.* & si appellans illo tempore non compareat, censetur appellationi suæ renunciâsse.

Præsentari verò debent hi Apostoli Judici ad quem (nisi certum tempus ad introducendam suam appellationem præfixerit Judex à quo, quod facere potest intra tempus sex mensium, à tempore interpositæ appellationis numerandum) (jure scilicet temporis hoc spatium ad introducendam appellationem præscribitur aut Judicis arbitrio, ut certum tempus præfigat, relinquente, tum ut appellanti deliberandi relinquatur liberum, utrum interpositam appellationem prosecui velit, tum ut ne nimium procedantur lites) ita ut si intra hoc à quo concessum, vel à Judice cum licentia partis præfixum tempus suos Apostolos præsentaverit, & appellationem non introduxerit apud Judicem ad quem deserta censetur appellatio.

§. III.

Intra quod tempus appellans qui debeat appellationem, & finire?

Anus appellanti datur ad prosecutionem, & finiendam appellationem, & ex justa causa, necessaria & evidens biennium, ita tamen ut Judicium quo ordinario quàm delegato liceat brevius etiam tempus præfigere ad prosecutionem appellationem suam. *c. Causa 33. h. t.* quod tempus non observaverit appellans ad prosecutionem suam appellationem, censetur appellationem suam deseruisse, sive iudicium

lis illa appellatio fuerit extrajudicialis. ut patet ex *Clement. Sicut 3. h. t.* cum sit eadem utrobique ratio, ne nimium scilicet ad prosequendam appellationem tempus prolongetur, & ne nimium etiam restringatur. Interim tamen, impedito agere, & appellationem prosequi, nec annale nec biennale tempus currit, cum hoc tempus ad prosequendam appellationem remedium sui juris defendendi, utile appellanti esse debeat.

§. IV.

An Iudex à quo possit statuere terminum ad finiendam appellationem: Et quoniam præterea possint terminum præfixi ad prosequendam appellationem, vel iure statutum abbreviare: Et an etiam possint eandem prorogare?

Iudex à quo non potest terminum statuere intra quæ causa appellationis finiri debeat, cum non possit legem aut terminum præscribere Superiori, ad quem appellatum fuit, ad expediendam appellationem *c. Ex insinuatione 50. h. t.* & hinc si Iudex à quo terminum præfixit ad expediendam appellationem, aliud non voluisse censeatur, quàm ut intra præfixum ab ipso terminum in tribunali Iudicis, ad quem appellatio insinuetur, & appellans coram eo appellationem suam prosequatur, quod facere posse ex dictis jam patet. Non tamen Iudex ad quem terminum à jure statutum, ad prosequendam appellationem moderari, seu abbreviare potest, sicuti potest à quo, nisi ex nimia dilatione sequeretur Reipublice damnum, aut animæ; cum enim per appellationem interpositam Iudici

à quo præjudicium aliquod generetur, in quantum illius executio suspenditur, nullum autem præjudicium patitur Iudex ad quem, consequenter plus conceditur Iudici à quo, ad statuendam appellationis introductionem & prosecutionem, ne nimium illi præjudicetur quàm Iudici ad quem: & quamvis ipsi etiam appellanti terminum sibi statuere concedatur, *in c. Personas. 4. h. t.* ad prosequendam appellationem, restringi tamen hunc posse, si nimis prolixus sit à Iudice à quo, ex eodem capitulo patet. Prorogare autem extendere terminum à jure statutum ad prosequendam & finiendam appellationem, neque Iudex alteruter potest, neque pars appellans, prout expressè deciditur *in c. Oblata. 57. h. t.* & *Gloss. Magna etiam in Notat. advertit*, ne lites nimium protrahantur.

§. V.

Quoniam præterea jure Canonico statuta sunt circa prosecutionem appellationis?

PRIMÒ statuitur *in c. Sapè 44. h. t.* quòd, si appellatio à Iudice à quo recepta sit, & à parte adversa approbata, in termino tamen, à Iudice à quo ad prosequendam appellationem præfixo, non compareat appellans, aut appellatus, contra absentem tanquam contumacem procedi possit, eò quòd terminus præfixus vim peremptorij termini habeat, qui maliciosè neglectus contumacem constituit.

Secundò statuitur *in c. Oblata 57. h. t.* quòd si à Iudice à quo, vel ab appellante terminus præfixus sit, ad prosequendam appella-

appellationem, neutra pars prævenire possit talem terminum, impetrando litteras, ut causa appellationis committatur, nisi fiat mentio de ipso termino, cum merito malitiosè videatur terminum præfixum tacuisse, ad supplantandam alteram partem litigantem; valent tamen tales litteræ, si impetrate sint intra tempus à jure (non tamen ab homine) ad appellationem prosequendam præfixum, etiam si nulla termini à jure positi fiat mentio, cum per se Judici, qui committit hanc causam appellationis, terminus à jure præfixus notus esse censetur, modò, si appellatus tales litteras impetrare contendat, non nimium præveniat tempus à jure concessum, infavorem præsertim appellantis, sed circa finem aut anni, aut biennij talis impetratio fiat.

Tertio statuitur *in c. Nicolao 64. h. t.* quòd contumax habeatur illa pars, quæ post interpositam appellationem ad Curiam Romanam, aut Superiorem à Judice receptam, ac à parte approbatam, per Procuratorem quidem Romæ aut apud Superiorem appellationis intra tempus competens comparet, absque eo tamen, ut possit causam appellationis agere, sed præcisè ad impetrandam delegationem & partis alterius impetrationi contradicendum, quia in tali casu procurator videtur tantum missus ad prolongandam litem, & frustra vexandam alteram partem, cui etiam in expensas condemnandum voluit taliter mittentem procuratorem.

Quarto statuitur *in c. Interposita. 70. §. Eidem quo que h. t.* contumacem illum non fore, qui post appellationem quidem, quæ tamen nec à Judice re-

cepta est, nec à parte approbata, per procuratorem dicto modo ad impetrandum litteras commissionis, & contradicendum impetrationi alterius partis, quamvis pars adversa sit parata per se vel per legitimè submissum procuratorem apud Iudicem appellationis officium suscipere, cum in tali casu sibi putare debeat appellatus v. g. quòd satis sibi caverit appellationem appellando, ut ad Curiam Iudicis appellationis, causa appellationis devolveretur.

§. VI.

*An, & ob quas Causas seu impedi-
menta admittatur quis etiam post annum
vel post biennium ad prosequendam
appellationem?*

Quòd impedito legitimè intra tempus aut biennij tempus appellationis interpositam prosequi tempus hoc excutrat, sed post annum aut biennium elapsum ad appellationis prosecutionem hic admittatur, ex dictis patet, & *in c. Ex ratione 8. h. t.* ne præjudicium perve tali generetur, & à jure suo impetrandò, sine sua culpa excidat. In quibus verò sex communiter impedimenta referuntur, ob quæ appellans etiam post elapsum anni aut biennij tempus ad appellandum debet ad prosequendam appellationem. Primum est impotentia, propter infirmitatem v. g. pauper tatem &c. prosequi non possit appellationem intra tempus conveniens. Secundum est, si appellatus, vel contra quem appellatum est, impediatur per se vel per alium appellatorem à prosecutione appellationis per suas cavillationes, v. g. fructuarias dilationes petendo, prosequendum &c. Tercium est, si utriusque

§. I.

Quando, & quomodo procedere possit ac debeat Iudex à quo sive sit ordinarius, sive delegatus?

Regulariter quidem Iudex à quo debet deferre cuiuslibet appellationi, & gesta coram se intra 30. dies cum Apostolis ad Iudicem appellationis transmittere (propter reverentiam scilicet superioris puniendus vi utriusque juris, si interpositæ ex iusta causa appellationi non detulerit) nisi de jure prohibita sit appellatio, aut in rescripto remota: quod si tamen per fraudem aut malitiam interposita fuisset appellatio, non debet illi deferre, aut illam admittere Iudex à quo, sed potest in causa procedere, c. Suggestum 15. h. t. Neque enim quod à jure concessum est ad innocentiam vel jus suum detorquendum est; si vero super interlocutoria sententia seu questione incidente appellatum fuerit, à cujus cognitione causæ principalis decisio dependet, non potest Iudex à quo super causa principali prius pronuntiare, quam questio interlocutoria in iudicio appellationis decisa fuerit, ut habetur in c. Super eo 10. h. t. ad cavendum scilicet præjudicium: speciale illud est de jure Canonico, quod ille, qui residere tenetur in suo beneficio, & tamen huic suæ obligationi non satisfacit, si ab Episcopo ad residentiam faciendam monitus ad Pontificem appellet, possit per Episcopum cogi ad residendum, vel ut intra
Ecc 2 certum

SECTIO VII.

De officio utriusque Iudicis, à quo, & ad quem appellatur.